

ENAKOPRAVNOST

NEODVIŠEN DNEVNIK SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), JANUARY 17, 1942.

The Oldest Slovene Daily in Ohio — Best Advertising Medium

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

NAZIŠTI KRVAVIJO DO SMRTI, PRAVIJO SOVJETSKA POROČILA

emški protinapadi so bili z velikimi izgubami za Nemce odbiti, poročajo Rusi.

MIKANJE NEMŠKE ARMADE, KI JE OBLEGALA SEVASTOPOL

LONDON, sobota, 17. januar. — Današnja ruska poročila iznanjajo, da nacistična centralna fronta krvavi do smrti na številnih poljanah pod strašnimi udarci posebno opremljenih sibirskih čet, ki razbijajo in uničijo nacistične boke, in da sta ruski južni točki Harkov in Kijev pod silnim artilerijskim ognjem iz največje bližine. Nemci so na več krajih izvedli protinapade, ki pa so bili vsi odbiti z velikimi izgubami za nje.

Harkov pred padcem
Rusi ogrožajo zdaj še edino nacistično komunikacijsko črto na jugu, ki ter obkrožujejo mesto Harkov, ki je četrto največje mesto Rusije, čigar padec je bil hip pričakovati.

Armada nemškega generala Guderiana, ki je obkrožila Sevastopol, je na umirajoči strani ruskih čet, ki prosto od vseh strani v te položaje.

Kultura

SEJA STARŠEV
Ponedeljek ob polosmih zvečer 19. januarja, se bo vršila na mesečna seja staršev nemškega pevskega zbora na 1000 terloo Rd. Dolžnost staršev je da se udeležijo v polnem številu, da se ukrene kaj koristnega v prid zbora. — Tajnica.

JAPONCI POTAPLJAJO LADJE

TOKIO, 16. januarja. — Japonska vlada naznanja danes, da so japonske pomorske sile potopile do 10. januarja 31 sovjetnih ladij, ki so imele skupaj 1000 prostornine, in da je večeraj in danes okoli Sincera uničenih 23 sovjetnih ladij.

KAMPANJA ZA PROSTOVOLJNE DAROVE ZA BOJ PROTI OTROŠKI PARALIZI

Clevelandski poštni mojster Michael F. O'Donnell, ki je predsednik narodne ustanove za otroško paralizo v Cuyahoga okraju, je naznanil, da je bil Richard L. Kroesen, poveljnik ameriške legije v Cuyahoga okraju, imenovan kampanjskim vodnikom kampanje za boj proti otroški paralizi, ki se bo začela v Clevelandu od 20. do 31. januarja.

Prvi korak v organiziranju kampanje je bil napravljen v sredo na kosilu kampanjskega zbora v hotelu Hollenden.

EMCI IMAJO STRAH PRED UJETNIŠTVOM, ITALIJANI PA GA KOMAJ ČAKAJO

Angleški radio - komentator Kairu pripoveduje o veliki zliki nazorov med nemškimi italijanskimi ujetniki. Omejen je izjavil, da so večinoma Nemci obsedeni od strahu, njih čaka z zajetjem strašna poba. Nemški ujetniki prosijo jih imeti nikar ne priobčajo v italijanskih ujetnikov in naj jih ne

RUSI NE VEDO, KDAJ SO PREMAGANI

NEMŠKI GENERAL: "Melde gehorsamst, Herr Schicklgruber, da je Rusija zlomljena, toda Rusi ne vedo, da so premagani. Isto je z Jugoslavijo, kjer tudi četniki še vedno rogovilijo. Kaj naj napravimo s temi ljudmi, ki ne vedo in ne vedo vašega 'novega nereda'? Naši soldatje v Rusiji so goli in bosi in večkrat lačni ko sivi, pri tem pa jih neusmiljeno bije ruska armada, namreč tista, o kateri smo, gospod generalisimus, zatrđili, da je zlomljena in da ne bo nikoli več vstala."
SCHICKLGRUBER: "Verdammt Schweinerei! Verfluchte slavische Bande!"

Delavska unija bo kupila za \$250,000 bondov

Vsak član unije, katerih je 4,000, bo prispeval za nakup bondov zaslužek dveh tednov svojega dela.

Osemnajst clevelandskih ločalov International Ladies Garment Workers' unije se je večeraj obvezalo, da bo kupilo za \$250,000 vojnih bondov in da bo članstvo te delavske unije prispevalo tudi svoje kri Rdečemu križu.

Tozadevne obveznosti so bile dane v četrtek večer v Public Music Hallu nato, ko je David Dubinsky, predsednik te unije, ki pripada Ameriški delavski federaciji, opomnil navzoče člane in članice, da je zdaj potrebna akcija, ne pa besede.

"Ako bo vlada zahtevala od nas naš zadnji dolar, ga bomo dali, in sicer ne zato, ker je to dobra investicija, temveč zato, ker gre za rešitev človeštva in človečanstva," je rekel Dubinsky. Vsak izmed 4,000 članov in članic te unije bo kupil bonde v vsoti, ki pomeni plačo dveh tednov.

Poleg Dubinskyja so še govorili: Thomas Lenehan, tajnik Clevelandske delavske federacije, župan Lausche in angleški konzul E. J. Bisiker.

DVA FRANCOZA USTRELJENA

VICHY, 16. januarja. — General Ernst von Schaumburg, vojaški poveljnik Pariza, je danes naznanil, da sta bila ustreljena nadalj dva Francoza, in sicer zaradi prepovedane nošnje orožja.

General Wavell je bil odstavljen od poveljstva

Na njegovo mesto je bil imenovan general Alan Fleming Hartley, znan bojevnik iz prve svetovne vojne.

LONDON, 16. januarja. — General Archibald P. Wavell, ki je bil nedavno imenovan za vrhovnega poveljnika vseh zaveznih sil na Pacifiku, je bil danes zopet odstavljen s tega mesta, na katero je bil imenovan general Alan Fleming Hartley. V angleški vladi se bodo izvršile velike izpremembe tako v vojnih kakor v ekonomskih uradih, zaradi neuspehov angleških armad v Orientu. Sodi se, da se s temi izpremembami čaka samo še povratka premijerja Churchilla iz Washingtona v London.

General Edwin Logie Norris je bil imenovan za načelnika generalnega štaba za Indijo. Novi vrhovni poveljnik, general Hartley, se je v zadnji svetovni vojni boril v Franciji, Belgiji, Makedoniji, Srbiji, Bolgariji in Iraku.

LAVAL V PARIZU

BERLIN, 16. januarja. — Nemška poročila iz Pariza naznanjajo, da se je vrnil Pierre Laval, bivši francoski premier, s svojega letnega dvorca v bližini Vichyja v Pariz, kjer je že sprejel številne posetnike.

PREVOD NEMŠKE KOLEKCIJE

BUENOS AIRES, 16. januarja. — Tukaj so danes zaprili voditelje dveh nemških organizacij, ki so kolektali nelegalno prispevke za nemške fonde.

Velika letalska nesreča; 14 letalcev pogrešanih

Na letalu je bilo 18 potnikov, med njimi znana filmska igralka Carole Lombard, žena igralca Clark Gable-a.

LOS ANGELES, 16. januarja. — Tukaj vlada bojazen, da je 30 milj. jugozapadno od Los Vegasa, Nevada, tresčilo na zemljo veliko potniško letalo, v katerem je bilo 18 potnikov in troje mož posadke.

V letalu so bili sledeči: Carole Lombard, znana filmska igralka in žena filmskega igralca Clark Gable-a, njena mati Mrs. Elizabeth Peters, Otto Winkler, publicist za Metro-Goldwyn filmsko družbo, 12 armadnih pilotov in trije drugi potniki.

Clark Gable je nemudoma, čim je doznal za nesrečo, najel posebno letalo ter se odpravil proti mestu nesreče. Letalo je odletelo iz Las Vegasa ob 7.07 zvečer. Trideset minut pozneje pa so premogarji in drugi delavci, ki so zaposleni v Blue Diamond premogovniku, sporočili, da so zaslišali silen tresk, nato pa uzrli velike plamene.

Slovenski radio

Jutri, v nedeljo, 18. januarja, bo tek slovenske radio ure zopet nastopil znani slovenski kvartet: John Lube, John Samson in brata Edvard in Frank Bradach. Peveci bodo zapeli sledeče pesmi: Nekoč v starih časih — Hišica očetova in Dve leti in pol. — Program se bo oddajal kakor navadno ob 1. popoldne preko WGAR postaje.

KNUDSEN V NOVI VLOGI; JAPONCI ŠE VEDNO NAPADAJO

Japonska podmornica hotela pogrezniti ameriški rešilni čoln. — Amerikanci pogreznili pet velikih japonskih ladij.

NADALJEVANJE BOJEV NA LUZONU IN V MALAJI

WASHINGTON, 16. januarja. — Predsednik Roosevelt je nočoj naznanil, da je imenoval Williama S. Knudsona za ravnatelja produkcije v vojnem departmentu ter mu je dal hkratu čin generala. Knudsen, bivši predsednik General Motors korporacije, bo za svoja dejanja odgovoren samo vojnemu tajniku Stimsonu.

Japonski gentlemani

WASHINGTON, 16. januarja. — Danes je bilo objavljeno, da je hotela neka japonska podmornica dne 21. decembra pogrezniti neki rešilni čoln ameriške obrežne straže, ko je bil slednji na potu proti torpediranemu parniku Emidio ob kalifornijski obali. Podmornica se je hotela zaleteti v rešilni čoln, ki je bil vsekakor opremljen z motorji za pogon, toda se ji nakana ni posrečila, ker se ji je čoln izognil.

32 japonskih ladij pogreznjenih

Tekom prvih 40 dni vojne na Pacifiku so ameriške pomorske in zračne sile pogreznile 32 velikih japonskih ladij, med njimi 14 bojnih ladij, in veliko množino manjših motornih čolnov.

Pet ladij v enem dnevu

Ameriška bojna mornarica je pogreznila danes dva velika ameriška transportna parnika, en srednjevelik parnik in dva tovorna parnika.

Japonski napačalci na Luzonu so ojačili svoje napade na ameriške in filipinske čete, ki boste morali plačati 1 dolar se še vedno hrabro branijo in kazni.

Nečloveško in kruto postopanje nacistov z ruskimi ujetniki v Poljski

Vsem novim ujetnikom najprej pobero škornje in njih suknje, nakar jih prepuste njihovi usodi v taborišču. — Nacisti v masah pobijajo ujetnike.

KUJBIŠEV, Rusija, 16. januarja. — Tukajšnji diplomatični krogi poročajo o silno krutem ravnanju z ruskimi vojnimi ujetniki na Poljskem od strani njihovih nemških zavojevalcev.

Najgroznejše je ujetniško taborišče v Bjali Podlaski, v bližini Brest-Litevska. Tamkaj je pomrlo na dan na stotine vojnih ujetnikov, dočim so jih v nekem drugem bližnjem taborišču postrelili 200 zaradi vstaje.

Ujetniki skoro brez hrane

Nemci, ki pobero novodošlim ruskim ujetnikom nemudoma njih škornje in suknje, ne preiskrbe zanje nobenih zatočišč, temveč jih enostavno puste za bodečo žico, kjer si morajo sami skopati jame v zemlji. Racijska kruha — v nekaterih taboriščih skoraj ni drugačnih živil — znaša v nekaterih slučajih komaj četrtino funta na dan.

Sistematična brutalnost

Brutalnost napram ujetnikom se izvaja sistematično; povelje št. 3058 poveljstva nemške Wehrmacht daje stražnikom polnomoč streljati ujetnike ne samo, če poskušajo slednji pobegniti, temveč tudi, ako ne izpolnijo nemudoma danih ukazov ali če izpadejo iz reda na pohodih.

Boji v Malaji

V južni Malaji pa so ojačene avstralske čete zaustavile prodiranje Japoncev, ki si prizadevajo, utreti si pot preko Burme v Bengalski zaliv.

Nov grob

V petek popoldne je po dolgi in mučni bolezni preminila dobro poznana Frances Polomsky, rojena Mikus (p. d. Gričar), stara 50 let, stanujoča na 440 East 157 St. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Johna. Rojena je bila v vasi Rakitna pri Borovnici, kjer zapuščala več sorodnikov. Tukaj je bivala 28 let ter je bila članica društva "M'ri" št. 142 SNPJ. Pogreb se bo vršil v terek jutraj ob 8:15 uri iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. ter v cerkev Marije Vnebovzette ob 9:00 uri in nato na Calvarija pokopališče. Bodi ji ohranjen blag sponin, preostalih naše sožalje!

Zadušnica

Jutri, v nedeljo ob 11 dopoldne, se bo brala v cerkvi sv. Kristine zadušnica za pokojnim Matevžem Goriskom, ob 6. obletnici njegove smrti.

Pasje licence

Licenco za svojega psa lahko dobite v Glenville Pet Shop, 10638 St. Clair Ave., in sicer samo do 20. januarja. Ako ne boste imeli do tedaj te licence, boste morali plačati 1 dolar se še vedno hrabro branijo in kazni.

Usmiljenje Poljakov

Dne 13. oktobra je nacistično vojaštvo streljalo na meščane v Varšavi, ki so stali in gledali mimohod bosonogih Rusov, katerim so usmiljeni ljudje metali cigarete in krompir. Deset dni pozneje je nacistični gospodar Varšave odredil smrtno kazen za Poljake, ki bi ogovarjali Ruse ter je zagrozil, da bo kolektivno kaznovale občine in ome mestne dele, kjer bi našli pobegli Rusi zavetje. Toda Poljaki kljub temu pomagajo tem revežem, kjerkoli morejo, češ: "Tem siromakom se celo hujske godi kot našim ljudem."

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto	\$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UMIK V SRBIJI

Ni samo v Rusiji in Libiji, kjer izvaja Hitler svoj "strateški umik." Tudi v Srbiji se vrši zdaj nemški umik v "zimski stan." Jesenska kampanja za zatretje aktivnosti jugoslovanskih četnikov, se je — kljub temu, da je bila izvajana z brezprimerno brutalnostjo — izjalovila. Nemške čete stoje zdaj zopet na črtah, s katerih so pričele svojo kampanjo lanskega septembra.

Ko se je nemška vojna mašina prvokrat prevalila preko Srbije, so prepustili Nemci posel izčiščenja Italijanom in hrvatskim ustašem, dočim so nemške čete odhitele proti Rusiji. Toda Jugoslovani, ki so se zatekli v gore, se niso dali "izčistiti" in "likvidirati." Polkovnik Mihajlovič, ki je zdaj njihov poveljujoč general, jih je reorganiziral v armado. Operirajoč kot četniki, so zadajali Nemcem takšne udarce, da je morala poslati Nemčija napram njim eno celo divizijo vojaštva. To divizijo so bili Nemci primorani zvišati na tri, in potem na štiri divizije. Nemški bombniki, ki so pomedli z zemeljske površine cele vasi, tanki, streljanje ter obešanje talcev, vse to ni moglo ustaviti bojevanja hrabrih četnikov, ki so na ta nemška barbarstva odgovorili enostavno s tem, da so prenehali zajemati ujetnike...

Tekoči teden pa je prispela še presenetljiva vest, da prerोजना jugoslovanska zračna sila napada Nemce zdaj tudi iz zraka. Jugoslovani imajo več, iz splošnega debakla rešenih letal nemškega in angleškega izdelka, ki so jih ojačili Rusi s svojimi lahкими bombniki, s katerimi napadajo Nemce.

Nemci okušajo zdaj v Srbiji to, kar bo pozneje njihov neizbežen delež v vsej podjarmljeni Evropi.

CANKARJEV GLASNIK

Uredništvo je ob ogromni obilici tekočega dela, žal, prezrlo zadnjo izdajo "Cankarjevega glasnika" oziroma je bilo opozorjeno nanjo šele ob času, ko bi bila za dnevnik objava njegove vsebine že nekoliko pozna. Zato želimo danes v splošnem izpregovoriti par besed o tej lepi in poučni reviji.

Računa se, da je v Clevelandu 40 do 50 tisoč Slovencev, to je — tudi če bi ne bilo zunanjih naročnikov — več kot dovolj za vzdrževanje takega mesečnika, ki ne bi smel imeti nobenih skrbi in težav s svojim gmotnim stanjem, če bi se naša slovenska javnost zavedala svoje dolžnosti in dejstva, da je to menša zdaj še edina revija te vrste, ki sploh izhaja med Slovenci tu in v stari domovini. Žal, da temu ni tako in da se mora revija, ki izhaja z najskromnejšimi izdatki v zadevah urejevanja, uprave in tiskarne, boriti z neprestanimi finančnimi težavami, ki so vse prej kakor v čast naši narodni zavesti in želji po čim boljšji načitanosti.

Znani so nam mnogi napredni in za vsako dobro stvar vneti rojaki, ki kljub temu, da ne živijo v pomanjkanju, vendar niso naročniki "Cankarjevega glasnika." Vzrokov za to ni iskati v čeni naročnine, temveč zgolj v njihovi malomarnosti in brezbriznosti, ker se največkrat iz gole komodnosti ne domislijo, da bi stopili v urad revije ali v urad "Enakopravnosti," kjer bi se jih z veseljem vpisalo med člane "Glasnikove" družine.

V imenu prepotrebne in koristne stvari apeliramo na vse te malomarne mlačneže, da vzdramijo svojo narodno zavest ter da se naroče na to lepo revijo, s čemer ji bodo zagotovili tudi za bodočnost njeno prepotrebno udejstvovanje med ameriškimi Slovenci.

Skrajno žalostno in tudi skrajno sramotno bi bilo dejstvo, če bi se med 40,000 clevelandskimi Slovenci in 250,000 ameriškimi Slovenci ne našlo dovolj zavednih duhov, ki bi zagotovili reviji kot je "Cankarjev glasnik" ne samo borno životarjenje, marveč vsestransko plodnosten, gmotno siguren in zajamčen obstoj!

Gostje na nekem banketu v Columbusu so ugotovili, da so bile male ameriške zastavice, ki so krasile omizja, izdelane na Japonskem. Razume se, da je nastalo splošno ogorčenje, katero pa je ublažil predsednik omizja s sledečimi modrimi in globoko zamišljenimi besedami: "Ne glede na to, kje so bile izdelane, so to ameriške zastave."

K temu dodaja Jack Raper, znani clevelandski kolumnist: "Res je. In zapomnite si, da je prišel denar, katerega so naredili japonski industrialci s produkcijo

UREDNIKOVA POŠTA

Hvalevredno delo clevelandskih Hrvatov

Cleveland, Ohio. — Hrvatske žene v Clevelandu so se organizirale, da pletejo nogavice, "svetre" in rokavice za zavezniško vojsko, in da se uče, kaj je treba narediti v slučaju, ako nas sovražnik napade iz zraka.

Naš prvi sestanek smo imele v ponedeljek 5. januarja, ki je bil prav dobro obiskan. Naše delavske žene so se udeležile, čeprav je toplomer kazal pod ničlo.

Same pri sebi smo rekly: "Ako se naši slavni junaki morajo boriti na mrzli fronti in poditi pred seboj naciste, ako se ameriški vojniki morejo boriti na svojih frontah, zakaj ne bi me mogle delati v topli sobi?"

Prišle smo do zaključka, da delamo kar najbolje moremo, da pomagamo naši novi domovini Ameriki ter njenim zaveznikom.

Dalje, da pokažemo krvniku Paveliču, da se ne strinjamo v

ničemer z njim, in da strogo obsojamo njegovo napoved vojske naši novi domovini, organizirale smo grupo zavednih žena, katere so pripravljene dati svojo kri, ameriškemu Rlečemu križu.

Tukaj so navedena njih imena:

Anna Cucančić, Marija Uječić, Mary Kutleša, Josephine Kvaternik, Mary Ruskovec, Papp, Ana Medvedić, Štefije Medvedić, Helen Medvedić ter naša sestra Slovenka Angela Drobnič.

Tak je naš začetek. Me smo uverjene, da hoče naše delo roditi dober sad.

Sedaj apeliramo na vse hrvatske, slovenske in srbske žene in dekleta, katere še niso v našem klubu, da k nam pristopijo.

Sestanki se vrše vsaki ponedeljek od 1:30 do 9:30 zvečer v Hrvatskem domu, čigar uprava nam je brezplačno dala sobo za naše sestanke. Prosm, posečajte naše sestanke!

Marija Uječić.

KAJ DELA MORNARICA

Spisal Hanson W. Baldwin
Ko so Japonci počasi pritiskali proti Manili in so japonske prevozne ladje nadalje izkrcavale vojske in zaloge na obali otoka Luzon, se je pozornost občinstva osredotočila na vprašanje, kje je in kaj dela mornarica Združenih držav.

Vzklík "Kaj pa dela pravzaprav naša mornarica" — dostikrat v spremstvu kake kletve in dostikrat ob popolnem nezaznavanju vloge, ki jo mornarica igra v moderni vojni — se je slišal iz ust mnogih ljudi tekom minulega tedna, ko se je razvijala bitka okrog Manile.

Razdvojeno brodogje

Treba je upoštevati razne činitelje, po navadi nejasno pojmovane, ki komplicirajo naš mornariški problem. Najprej, stvar je ta, da mi začenjamo to dvo-oceansko vojno s tem, kar je eno-oceanska mornarica. Da vzadostavno potrebam spremljevanja na Atlantiku, da preprečimo mogočnosti grožnje s strani bojne ladje Tirpitz, sestre ladje Bismarck, in dveh nemških patičnih ladij in da zagotovimo stalno zalaganje ene trdnjave, ki je Velika Britanija, premestili smo začetkom minulega leta velik del naše mornarice na Atlantik in tako razdelili našo mornariško silo med dva oceana skoraj pol in pol.

To počenjanje je bilo koristno na Atlantiku. Od meseca septembra, ko je mornarica dobila povelje: "Ustrelj, čim zaglodaš" in je začela spremljevati prevozne ladje, se je poapljanje ladij s strani Nemcev znatno skrčilo in nemška protiblockada je bila vsaj zaenkrat prelomljena.

Da se to doseže, smo morali pa sprejeti dejstvo mornariške inferiornosti napram Japoncem na Pacifiku. Naše mornariško razmerje na Pacifiku je bilo še nadalje skrčeno vsled učinkovitega napada Japoncev na pacifično brodogje pri Pearl Harborju dne 7. decembra. Mala azijska flota ob Filipinskih otokih ni bila nikdar namenjena za drugo kot za nadlegovanje in zatiranje napada Japoncev na pacifično brodogje pri Pearl Harborju dne 7. decembra. Mala azijska flota ob Filipinskih otokih ni bila nikdar namenjena za drugo kot za nadlegovanje in zatiranje napada Japoncev na pacifično brodogje pri Pearl Harborju dne 7. decembra.

Ti odmor časa označujejo našo drugo težkočo v vojni na morju. V zapadnem delu Atlantika in v vzhodnem delu Pacifika mi operiramo ob "notranjih linijah," namreč ob krajših linijah kot naši sovražniki, ali, da pridemo do druge polovici se ni nikdar pričakovalo, da

teh zastavic, nazaj v Ameriko za plačilo starega železa, olja in gasolina, katerega so kupili od nas. Nato pa so nam poslali nazaj v Pearl Harbor tudi staro železo, toda v obliki bomb in topovskih izstrelkov. — Biznes je

bi mogla preprečiti izkrcanje Japoncev.

Očividno vzelo je nekaj časa in vzame še več časa, da se poglavito pacifično brodogje, bazirano ob Hawaii, popravi in reorganizira po japonskem napadu dne 7. decembra. Več kot trije tedni so minuli od onega napada; vendarle admiral Chester W. Nimitz, novi poveljnik brodogje, je še le te dni prevzel poveljništvo.

V minulih treh tednih so mnoge enote brodogje vporabile čas s popraviljem; nekatere naprave v luki Pearl Harbor so morda bile v potrebi popravljanja. Mnogo izmed ladij, baziranih v Pearl Harborju, je gotovo začelo takoj iskati japonske nosilke letal, ki so nosile aeroplan, kateri so izvršili napad; druge ladje so bile brezdomno zaposlene s patroliranjem proti podmornicam. Nekatere ladje so bile rabljene v to svrhu tudi ob zapadni obali, kjer se je že prej poročalo o prisotnosti japonskih podmornic, druge ladje so bile bržkone takoj pridržane za službo spremljevanja prevoznih ladij.

Presledki časa so važen činitelj. Seveda je mogoče, da so nekatere ladje, ki so bile na Atlantiku ob izbruhu vojne, bile odposlane na Pacifik, ali če so odplule z Norfolkja že dne 7. decembra in potovale ob stalni brzini sedemnajstih vozlov, vzelo jih je šestnajst dni, da so dospeli do Havaja.

In da so odposlali matične ladje, s povsem montiranimi aeroplani na krovih, za prevoz v Daljni Vzhod, ali pa torovne ladje z aeroplani v zabojih, in to kmalu po napadu 7. decembra, odpotujoče iz San Francisca in namenjene v Singapore ter spremljevanje od varujočih bojnih ladij, bi vojnja vzela približno trideset dni ob povprečni brzini petnajstih vozlov ob progi mimo Honolulu, Samoa in severni obali Avstralije do Torres Ožine in Singapora.

Ti odmor časa označujejo našo drugo težkočo v vojni na morju. V zapadnem delu Atlantika in v vzhodnem delu Pacifika mi operiramo ob "notranjih linijah," namreč ob krajših linijah kot naši sovražniki, ali, da pridemo do druge polovici se ni nikdar pričakovalo, da

teh zastavic, nazaj v Ameriko za plačilo starega železa, olja in gasolina, katerega so kupili od nas. Nato pa so nam poslali nazaj v Pearl Harbor tudi staro železo, toda v obliki bomb in topovskih izstrelkov. — Biznes je

raztegniti do bližine trdnjav naših sovražnikov. Razdalje — zlasti na Pacifiku — so ogromne in delo spremljevanja s strani mornarice nima na tem oceanu nikake predhodne primere.

Pa vendarle je spremljevanje sedaj daleč bolj važno kot kaki dramatični, ali riskantni vpadi daleč od naših baz proti japonski mornariški sili. Kajti, ako naj se drži Singapore, ako naj Filipine dobijo priložnost za ugodno borbo, moramo vzdrževati stalni prtok ojačan in nadomeščanja vojnih snovi (zlasti zrakoplovstva) ter ljudi, potujočih tja čez velike razdalje največjega oceana na svetu.

Dalekosega joči bombniki bodo morda končno v stanu preletati del te proge — bodisi čez Pacifik ali čez Atlantik, Afriko in Indijo; dvomljivo pa je z ozirom na japonska zasedanja, da je to danes mogoče. In aeroplani-borilci in vsa druga bojna sredstva morajo enostavno biti prevažana po ladjah. Mornarica pa mora spremljevati te ladje, naloženo s proizvodi "Arzenala demokracije" tja do Daljnega Vzhoda in tudi očuvati te same ladje, ko se vračajo domov, naložene s stratežičnimi surovinami.

Pacifična flota, ki je tako daleč od Japonske, ki se še reorganizira po napadu dne 7. decembra in se ukvarja s tolikimi raznimi nalogami in ki zlasti nima primerne baze razun Singapore blizu bojišča na Daljnem Vzhodu, ni sposobna voditi sedaj kak večji napad proti Japonski.

S časom bodo vpadi potom aeroplanov z matičnih ladij in

potom podmornic mogoči in se bržkone bodo izvršili, ali počasno napredovanje morskopolne ekspedicije napram zapadu, ki zahteva postopno zasedanje otončnih postaj, bi potrebovalo absolutno superiornost na morju in v zraku in mesece ali leta skrbnega pripravljanja. Ekspedicije tako junaških obsegov se ne morejo začeti v enem dnevu.

Na Daljnem Vzhodu onih malo naših ladij, baziranih ob Filipinah, stoji nasproti tretji največji mornariški sili na svetu. Ob izbruhu vojne imeli smo precejšnjo podmorniško silo v azijskem brodogju — mnoge so bile nove podmornice s sijajno opremo in dobro izurjenim moštvom. Njihovi uspehi o bili dosežaj nekoliko razočarajoči, zlasti ako jih primerjamo z onimi nizozemskih podmornic in zrakoplovov.

Moramo pa zapomniti si, da naše podmornice operirajo v vodah, kjer japonske ladje mrca po mora spremljevati te ladje, naloženo s proizvodi "Arzenala demokracije" tja do Daljnega Vzhoda in tudi očuvati te same ladje, ko se vračajo domov, naložene s stratežičnimi surovinami.

O eni stvari pa moramo biti zagotovljeni — naša mornarica ne spi. Morajo pa čakati, da se uspehi njenega delovanja bodo razvijali počasi, ali na zdrav način namesto takoj in le tupatam.

(Prevedeno iz New York Times po Common Council for American Unity.)

PROCES

PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Krestinski: Ne.

Višinski: Vi pa ste izpovedali, da je to res.

Krestinski: O tem, da sem pomagal Grinku stopiti v stik — Višinski: Se več — da ste sami bili inozemski ogleduh.

Grinka: Je se en fakt, o katerem hočem tukaj govoriti. Namreč to, da sem pomagal Krestinskemu, kot bivšemu namestniku ljudskega komisarja za vnanje zadeve, uporabljati ona valutna sredstva, ki so se kopicila vsled kurzovih razlik v inozemstvu in katera so mu bila potrebna za financiranje trockistov.

Višinski: Povejte, prosim, ali se je zgodilo, da vas je Krestinski prosil, da ne revidirate valutnega fonda?

Grinka: Saj o tem govorim.

Višinski: Vrnimo se k Bessonovu. Kakšen sestanek je bil v Merantu, med kom in kdaj?

Bessonov: Povedal sem, da je potoval Krestinski v začetku septembra 1933 skozi Berlin in me prosil, naj mu organiziram sestanek s Trockim. Ko sva predhodno razmotrivala vprašanje, kje bi naj se ta sestanek vršil, sva prišla oba k zaključku, da se ne sme vršiti niti v Franciji niti v Nemčiji. Tedaj je predložil Krestinski, naj bi se vršil sestanek v Italiji, v bivšem avstrijskem, sedaj italijanskem zdravilišču Merantu na Tirolskem. Poklical sem Johansona, ki je mogel ta sestanek organizirati, dal sem mu tozadevno nalogo in čez nekaj časa me je obvestil, da je vkljub težkočam potovanje Trockega v Merant pogotično. Kasneje sem izvedel od Johansona, da se je sestanek Krestinskega s Trockim v Merantu vršil.

Višinski: Obtoženec Bessonov, o čem ste imeli v poslednjih časih pogovore s Krestinskim?

Bessonov: Ko je Krestinski potoval skozi Berlin, se je dotaknil tistega zondiranja, s katerim je v onem času silil v naših krogih vodja vnanjepolitične sekcije nemške nacional-socialistične stranke Rosenberg, glede možnosti tajne pogodbe med nemškimi nacional-socialisti in ruskimi trockisti, zlasti in predvsem glede surovinske baze za Nemčijo. In v tej zvezi glede Ukrajine. O tem zondiranju sem izvedel od Krestinskega. Krestinski me je pozval k sebi na dan, ko je odpotoval v Kisingen. To sporočilo ga je bilo jako razburilo in me je vpraševal za svet kaj da naj storimo. Z ozirom na to je poudarjal, da je zondiranje, katero je izvršil Rosenberg, upoštevalo bivanje Krestinskega v Berlinu, Rosenbergu, kakor tudi drugim nemškimi politikom, je bila fiziognomija Krestinskega dovolj znana.

njih časih pogovore s Krestinskim?

Bessonov: Ko je Krestinski potoval skozi Berlin, se je dotaknil tistega zondiranja, s katerim je v onem času silil v naših krogih vodja vnanjepolitične sekcije nemške nacional-socialistične stranke Rosenberg, glede možnosti tajne pogodbe med nemškimi nacional-socialisti in ruskimi trockisti, zlasti in predvsem glede surovinske baze za Nemčijo. In v tej zvezi glede Ukrajine. O tem zondiranju sem izvedel od Krestinskega. Krestinski me je pozval k sebi na dan, ko je odpotoval v Kisingen. To sporočilo ga je bilo jako razburilo in me je vpraševal za svet kaj da naj storimo. Z ozirom na to je poudarjal, da je zondiranje, katero je izvršil Rosenberg, upoštevalo bivanje Krestinskega v Berlinu, Rosenbergu, kakor tudi drugim nemškimi politikom, je bila fiziognomija Krestinskega dovolj znana.

Z ozirom na to me je Krestinski prosil, naj pospešim rešitev vprašanja o njegovem sestanku s Trockim, ker se mi je zdelo potrebno, da bi v taki važni zadevi dobil direktive.

Niz momentov, tičočih se pogajanj Krestinskega s Trockim v Merantu, poznam, ker me je o tem informiral Krestinski sam. Informacija Johansona je ta sestanek potrdila.

Višinski: Povejte o svojem trockističnem nelegalnem delovanju v neposredno sledeči dobi.

(Dalje prihodnjije)

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

SKRAT

NOTARJEV NO

Humoreska

(Nadaljevanje)

In zaplakal je še bolj kal pred svojimi ljudmi mogoče, da en sam sabljbo tako izpremeni vo vedenje? Ko je ob brega Ayvaza presekal solznico in morda celo kule.

Notar si je obrisal solbi pogledal v debelo knjižnici dvanaajsterke, ki mu brž poslal gospod Steimobil Bila je Ringuetova Operakirurgija, izborna prirodna s kakimi tri sto grad Gospod Steimbours je pil spotoma, ko je šel na pil in jo gotovo poslal svoj rovanu samo zato, da gre laži. Učinek pa je bil čisto gačen. Ko je notar prelistal sto strani, ko je šla miga ga žalostna serija prevestustacij, izrežanih in delov telesa, mu je bila knjiga iz rok, zaprl je ed omahnil v naslanjač. Zato oč, a vendar je videl pred kože, s ključicami razla kite, z noži razmesarjene rokami nevidnih operateres žagane kosti. Obrazi bakso se mu prikazovali takih jih vidimo na anatomskih bah: mirmi, stoični, za neobčutljivi, in vpraševal ali sploh more v človeški toliko poguma. Zlasti mi lil pred očmi mali kirurški strani, ki je bil čisto lečen in ki je imel zamratnik na suknjiču. To stično bitje z okroglo, debelo, golovrno glavom nim obrazom je z velikomostjo žagalno kost na živ—Pošast! je zavpil L'Ambert.

Tisti trenutek se je pa kazala pri vratih ta pošast, in najavili so mu da Berniere.

Notar je odskočil in ne nejši kot sobe in izbuljil iztegnil roke, kakor bi pehnil sovražnika od sevilava se mu je plaha beseda (Nadaljevanje)

WILLKIE ZA KONISTE

WASHINGTON, 16. jan — Wendell Willkie, bivši sedniški kandidat republikanske stranke, je izjavil pred vrhovnim sodiščem v zvezi s komunističnim včlanjenjem v komunistično ki ali vera v komunistično ale ni dovolj tehten vzrosbi se takemu prosilecu za njegovo prošnjo za državljanstvo.

Willkie je apeliral na sodišče, naj razveljavi nižjega sodišča, ki je od da se vzame oziroma državljanstvo Williamu dermanu, tajniku komunistične stranke države Kalifornije.

ZA RDEČI KRIPKampanja za Rdeči kri je nadela nalogo, da Clevelandu milijon dolarov napreduje. Naznanje je že doseženih 70 odstotvsvote, to je 753,492.83.

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

"Deniza, evo ti gospoda vikonta de Saux, sinu mojega starega, vrlega prijatelja. Gospod vikont... moja hči. Nadejam se, da jo boste zabavali, dokler ne končam svojega pogovora z abbejem."

Gospodična Deniza je morala prebiti tisti večer vse muke strahu, ko me je pričakovala, zakaj ni prišla na tihem opazovanje vsa zmedena molče obstala pred menoj. Celo sesti je pozabila in ko sem jo povabil na tanc, ji je spet planila rdečica v obraz. Prisedel sem k njej, držeč klobuk v roki. A v tistem trenutku, ko sem iskal primernega oklona in jo na tihem opazoval, v čem bi se nalikovala tisti divji in zagoreli trinajstletni deklici, ki je bila pred štirimi leti moja znanca, se je tudi me polastila plahost.

"Pred tednom dni ste se vrtili, gospodična, jelite da?" "Da, gospod," je vzdihnila s ejo obsebnimi očmi.

"To je za vas gotovo velika izdobra?" "Da, gospod."

"Upam, da so bile sestre dober z vami?" "Da, gospod."

"Pa ste se vendarle radi ločili od njih?" "Da, gospod."

A tedajci se je menda osveščala pomena svojih zadnjih besed ali pa nerodnosti svojih odzgovorov, zakaj mahoma je odgnala oči in me pogledala. Bila je rdeča kakor mak in videl sem, da ji ni daleč do joka. Njegovo prestrašen sem se sklonil nekoliko bliže k njej.

"Gospodična", sem rekel naprosto, "prosim vas, nikar se me ne plašite. Naj se zgodi karkoli, ene se vam nikoli ni treba bati. Zaklinjam vas, imejte me za prijatelja, kakor sem prijatelj vašega brata, Louis je moj..." "Tresk! Njegovo ime mi je še vedno na ustnicah, ko me je zadržal v hrbet strahovit udarec, ki je vrgel devotki malone v tloraj, in se je začelo okoli mene zvenketanje razbitega stekla, plapolanje sveč in čedalje glasnejše vzklikanje in tarnanje. Trenutek sem bil kakor omanjen, nezmožen razumeti, kaj se dogaja. Vedel sem le, da se je Deniza obupno oklepala mojega molca in z grozo upirala vame, oči in da je godba mahoma prestala. Nato, ko so se jeli zbirati okoli nje, sem se nekoli osvestil; ozrl sem se in sem videl, da je okno za mojim hrbtom izbito iz okvirja ter vrženo s sobo, svinice in steklo pa razesena daleč na okoli. Med okoli je ležal kamen. Ta kamen me je bil udaril v hrbet.

II. POGLAVJE
Preizkušnja
Ves salon se je neverjetno napolnil z razburjenimi občinstvom, tako da se nisem bil do nje zavedel, ko sem že videl v spodnjem Saint-Alaškim na čelu, ki je silila vame z vprašanji. Vsi so govorili namah in me, ki so stale zadaj in niso

Hiša naprodaj
Moderna hiša za dve družini na ulici E. 146 ceste in Lake Shore Blvd. 5 sob zgoraj in 5 spodaj, kompletovljeno tretje nadstropje, raz za dva avtomobila. \$7500.
Mi imamo še nekaj dobrih napredov. Cene gredo višje, zato je bolje, da kupite sedaj!

Strainic Realty
18000 Lake Shore Blvd.,
6430
KE. 4120 J.

videle, so javkale in vpila tako neznansko, da me ne bi bil nihče razumel, če bi bil tudi vedel, kaj naj rečem. Toda razbito okno in veliki kamen na parketu sta odgovarjala namestu mene in sta molče povedala, kaj se je bilo zgodilo.

Strasti, ki so že tlele v vseh, so mahoma vzplamtele ob tem prizoru. Tucat glasov je zavpil: "Venkaj! Udarimo na kanaljo!"

In že je viknil nekdo v zadnjih vrstah: "Meče v roke, gospoda!"

Kakor bi trenil, je polovica plemičev hrume udrla proti vratom, na čelu jim Saint-Alais, ki je kar gorel od nestrpnosti, da bi osvetil ta napad na svoje goste. Gospod de Gontaut in nekateri starejši so jih izkušali zadržati, toda njih opomini so bili bob ob steno in čez trenutek ni bilo v sobah nobenega moškega več. Planili so na ulico ter jo napolnili z bliskanjem svojih mečev in s hrupom svojih glasov. Tucat lakajev, ki so v naglici prihiteli s plamenicami, jim je pomagalo iskati; nekaj minut je bila ulica vsa živa luč in ljudi.

Toda zlikovec, ki so bili vrgli kamen, so za časa odnesli pete in naše moštvo se je kmalu vrnilo; nekaterih je bilo sram nagle jeze, a drugi so se smešno pritoževali, da so si zaman oblatili črevlje in nogavice; le nekaj bojevitežev je vztrajalo na tem, da ovadijo žalit v in zahtevajo maščevanja. V drugačnih prilikah bi bili smatrali dogodek za navadno pobalinstvo; a v tistih dneh, ko so bila čustva vse javnosti tako napeta, je dobival mučen in preteč značaj, ki je šel tudi najbolj treznim glavam do živga. Med izpadom naše čete je bil veter, ki je pihal skozi razbito okno, zanesel enega izmed zastorov v svečo, da se je užgal; tenčica, ki so jo brez velike škode strgali z droga, se je še kadila na parketu, sredi razbitin. Ta podrobnost pa stekleni drobci in prepadeni obrazi dam so dajali salonu, ki je bil še nekaj minut poprej poln udobnosti in veselja, čudno zlovesče in ubupano lice.

Zato se nisem Bog ve kako začudil, ko sem videl, da Saint-Alais mrko gleda okoli sebe.

"Kje je moja sestra?" je rekel.

Sedaj se predvaja
Največji film dejstev iz druge svetovne vojne
"EN DAN V SOVJETSKI RUSIJI"
Tudi najnovejši sovjetski vojni filmi
Penn Square Theatre
EUCLED IN E. 55th ST.
Odpri: sobota in nedelja od 2. pop. do 11. zveč. Skozi teden: od 6.45 do 11. zvečer.

MOŽJE IN ZENE, STARI 40-50-60 LET, pomladite se!
Čutili se boste za leta mlajši, čili in polni življenja, ako pričnete uživati VITAMAND'S, ki vsebuje vse vitamine, ki jih potrebuje vaše telo. Kupite VITAMAND'S takoj, danes, in hvaležni boste nam. Redna cena \$1.50, sedaj samo 97c. Ta zdravila so najcenejša in jih dobite edino le v
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.
IZVRŠIMO TUDI NAROČILA PO POSTI

vprašal mahoma, toliko da ne osorno.

"Evo je," je odgovorila mati. Deniza je bila zdavnaj zletela k njej in se je oklenila.

"Ali je ranjena?" "Ne," je dejala markiza, materinsko trepljaje deklico po krilu. "Gospod de Saux bi imel več razloga, da se pritoži."

"Bog me čuvaj mojih prijateljev, kaj gospod?" je rekel Saint-Alais s hudobnim nasmeškom.

Zdrnil sem se. Besede same po sebi niso bile kajsi pomembne, toda porog, ki je zvenel iz njih, je bil očiten. Nisem jih smel pogoltniti kar tako.

"Če mislite, gospod markiz," sem rekel suho, "da sem le količkaj slutil ta napad..."

"Da bi ga bili slutili? Bog ne dal!" je odvrnil malomarno, z vljudnim vzmahom roke. "Tako delač pa vendarle nisimo. Da bi se plemič iz naše družbe ponižal do zavezništva s temi... Ne, to ni mogoče! A vidi se mi, gospoda, da nam je nocojšnji pripetljaj lahko v pouk," je nadaljeval, obrnivši se od mene k zbrani družbi. "V pouk, da moramo čuvati, kar je našega, če nočemo kmalu izgubiti vsega."

Odobravojoče mrmranje se je oglasilo po dvorani.

"Da moramo braniti svoje prvenstvo, če nočemo izgubiti tudi najskromnejših pravic." Dvajset glasov mu je odkliknilo:

"Da! Branimo ga!"

"In da se moramo boriti zdaj?" je nadaljeval z žarečim obličjem in iztegnjeno roko, "ali pa nikoli!"

"Zdaj! Zdaj!"

Ta strastni vzkrik se ni oglašil sam, ampak iz stotine moških in ženskih rj namah; vsa dvorana se je stresla od navdušenja in volje. Oči so se bliskale v svetlobi sveč, prsa so sopla hitreje in rdečica je udarjala v vse obraze. Celo šibkih se je loteval magnetični vpliv trenutka

1938 Pontiac Coupe
je naprodaj. Novi tajerji, Zmerna cena. 1581 E. 22 St., drugo nadstropje, prva vrata desno.

Knjigovodja
dobi delo. Mora imeti izkušnje in reference. Prijave se ima poslati pismeno na urad Enakopravnosti, 6231 St. Clair Ave.

KJE JE NAJHUŠI SOVRAŽNIK?

Za vsakogar je potrebno, da ve, kdo je njegov najhušji sovražnik. Imenuje se: želodčna neredit. Kadar je želodec nesposoben prebaviti hrano, je ves sistem zastrupljen vsled preobilice odvodne tvarine, in odprna sila vitalnih organov propada. Trinerjevo grenko vino sigurno pomaga. Njegov novi dodatek, vitamin B-1, zelo pospešuje tek in prebavo. Vsakdo je zadovoljen s to želodčno preparacijo, in z zadovoljstvom se upravlja že 50 let. Dne 4. oktobra 1941 je Mr. Lambert H. Spiek pisal iz Momence, Ill.: "Trinerjevo grenko vino je darilo iz nebes. Čutil sem kot prerog. Izginil je občutek utrujenosti, in življenje zopet užitek polno." Dobite ga v vseh lekarnah, ampak zahtevajte izboljšano Trinerjevo grenko vino z vitaminom B-1!

in bedaki, ki so se pravkar še ogrevali za Družabno pogodbo in Človeške pravice, so vplili najbolj glasno. Vsa družba je vzklikala kakor v en glas:

"Zdaj! Zdaj!"

Temu, kar je sledilo, nisem prišel nikoli do dna; še danes ne vem, ali je bil ves prizor s kamnom vred nalašč pripravljen, ali bil samo plod navdušene minute. Med tem, ko so se okna še tresla od krika njegovih gostov in so se vse oči upirale vanj, je stopil gospod de Saint-Alais dva koraka naprej, postavil se v kar moči elegantno pozo in z veličastno kretnjo izdrl svoj meč.

"Gospoda," je vzkliknil, "vsi, kar nas je, imamo eno samo misel in en sam glas. Bodimo soodni. To, da smo mirni, da se zadovoljujemo z obrambo, medtem ko se vsi ostali pripravljajo na zavojevanje, je toliko kakor izzivati napad in pogin! — Združimo se, dokler je čas, in pokažimo, da hočemo vsaj v naši Quercyjski pokrajini ohraniti dosedanji red, pa naj se zgo-

The importance attached by the Axis to the army of Colonel Mihajlovich is indicated by the recent attempt to conclude with him a treaty of peace. Ordinarily, sovereign governments do not send their emissaries to negotiate with rebels. But recently, it is said, a number of high officers of the German army accompanied by General Do-kich, Serbian Quisling No. 2, visited Mihajlovich in his mountain stronghold. According to a report published in "Life" one of the Germans, a colonel, accused the Yugoslav leader that by continuing the war he had broken the word given by his superior officer who had surrendered the army to the Germans. The answer of Colonel Mihajlovich to this charge was somewhat as follows: "I do not want to question the right of a German to complain against broken pledges, but I have never broken a word given either by myself or by any of my superior officers. It is true that the Yugoslav army capitulated, but it is also true that you did not respect the terms of the surrender. The army which surrendered to you was the army of Yugoslavia, but you no longer recognize the existence of that country. You have butchered it by creating on its territory a number of so-called independent states. Our continued resistance is, therefore, fully justified." Nedich's and Hitler's emissaries returned to Belgrade with empty hands. And the fight went on.

Berlin offered a reward of ten million dinars (about two hundred thousand dollars) for information leading to the capture of the Yugoslav leader. It is not likely that this reward will ever be paid, but it is clear that Hitler has decreed an all-out offensive against the army of Colonel Mihajlovich. That army must be destroyed in order to clear the way for a contemplated Nazi attack on Turkey and the Middle East and also to prevent interference with German communications via Salonika with German forces in Libya. With the temporary cessation of the German offensive in the Soviet Union, Hitler may be able to spare a sufficient number of troops to check the destructive attacks of the Yugoslav patriots; but it is extremely doubtful that he can put an end to their resistance.

The fight will go on, and in this connection it is pertinent to cite the following paragraph

di, kar se hoče! Prisega v Žo-galnici in dan 20. junija stam vam znana. Zakolnimo se tudi na današnji dan 22. julija, a ne s tem, da bi dvignili roke kakor klub blebetečev, ki obetajo sodrgi to, kar hiti ne more, ampak s tem, da dvignemo meče. Prisezimo kot plemiči, da hočemo braniti pravico in prvenstvo svojega stanu!"

Kričanje, ki je odgovorilo temu predlogu, je bilo tolikšno, da so sveče zaplapolale na lestevih; slišali so ga po vsej ulici in celo na trgu. Nekateri so takoj izdrli meče in jih zavrtili nad glavami, a dame so mahale s pahljačami in žepnimi robei. Toda večina je klicala: "V veliko dvorano! V veliko dvorano!" In kakor na ukaz se je vsa družba mahoma obrnila v isto smer in se jela gnesti skozi ozka vrata, ki so vodila v sosednjo dvorano.

(Nadaljevanje)

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

ENGLISH SECTION

War in Yugoslavia

(Continuation)

from the speech of young King Peter II of Yugoslavia, delivered in London, where he is in exile, on December 1, 1941, on the occasion of the celebration of the Yugoslav Day of Union: "Our entire country finds itself today in flood and flames. But, while pictures of misery and despair pass in front of my eyes, a new vision appears on the horizon: out of the ruins of burned villages and cities, out of the lines of exhausted fugitives who are straggling over deserted fields, we see people who continue to assemble under arms. No terror on earth can destroy their faith and confidence in themselves and in the country, confidence in the right of man to live as a free human being. These men leave aside whatever differences of opinion or belief in the social order they may have and dedicate themselves only to the common fight against the dreadful enemy of our common freedom. In greater and greater numbers, they are joining—and all of them should join—the regular units of the remaining Yugoslav army under the command of Drazha Mihajlovich, who is today only a colonel in rank but a Prince in my opinion and in the opinion of my people. He is an equal of those leaders of our people who created this country..."

"Our tortured people deserve to have a peaceful life, to enjoy freedom and progress. Only a truly democratic regime will assure to the Serbes, Croats and Slovenes in a free country not only equality in their national aspirations but also equal opportunities for work and existence to each individual citizen. I am firmly convinced that the future generations, as well as my own generation, will join me on the road which leads toward the accomplishment of the great aims of this war; that is, justice for all nations united in cooperation—justice for the individual and protection of his dignity—and of the great aims whose achievement can be the only real reward for everything that humanity has had to suffer, and especially for the sufferings endured by my people." (V. T.)

HERE, THERE & EVERYWHERE
(Continued from page 4.)
girl, has obtained a Civil Service position at Wright Field in Dayton, Ohio... This morning, St. Lawrence Church on E. 81st

Street, was the scene of wedding of Mr. Louis Kokely, 5502 St. Clair Ave. and Miss Amelia Sadar, 3610 E. 80th St. ... Lieutenant Stanley Jazbec, who 16 years ago was employed by Enakopravnost as carrier, was married today in Washington, D. C. He is serving with the army signal corps and his present home is in Chicago. His mother, Mrs. Amelia Jazbec, stopped in Cleveland on way to Washington to attend son's wedding... Miss Christine Grum of 6608 Schaefer Ave. became the bride of Mr. Leo Radzimski of 8800 Sowinski Ave. this morning at St. Vitus Church... Ill at Polyclinic Hospital is Mrs. Anna Urbancic, 18930 Monterey Ave. ... Mary Breskvar, 1244 Norwood Rd., is home from Emergency Clinic Hospital.

Random Remarks
(Continued from page 4)

ments from then on were just as regular. He built up a reputation for going after information "like dentist after an ailing tooth."

Nelson was always of the opinion that government and business should get along well together, even in the period when other businessmen were bitterly complaining of government policy. In October he became the administrator of the priorities board and later the tion Management when it was chases in the Office of Production of the Division of Purset up in January, 1941.

Donald Nelson is a big, broad-shouldered man, about six feet, gray, with eyes sharp as a fox's and a jaw that shuts like a breechbolt. He has an appetite for hard work, long hours and a pipe that smells like an unfrequented sulphur sink in Yellowstone Park. His public manner is patient, kindly, something like that of a railway information clerk. He likes golf, fishing and the movies, but is not fond of violent exercise. He is quoted as saying, "The only exercise I take now is walking in the funeral processions of friends who died from too much of it."

This, in brief, is a sketch of the No. 1 boss of American war production; the No. 1 hope of defense production who holds the unalterable conviction, held from the beginning of war-time planning, that everything else in production must be sacrificed to give way to war needs. He coined the slogan "Double or Nothing," and was far ahead of everyone else in the capital in appraising the vast extent of the production required to win the war.

News About Town
(Continued from page 4)

well assure you—it will be a perfect evening.

Furloughs: Recently our popular young man, Jack Zehe, was home from the south visiting with his folks and friends. The sailor had only a short time so he wished to say "hello" thru this column to his many friends whom he didn't have time to see. Very nice and thoughtful of Jack, so we hope he'll enjoy reading this and showing it to his friends in the south... Tony Drenik was also on a short leave from Pine Camp, N. Y., where he's a soldier... Eddie Seitz was in Cleveland just for the weekend. He, too, is in the army for the protection of our America. From Camp Shelby Eddie Seseck enjoyed a visit with his folks and friends. Eddie, you all know, played the accordion for many Slovene affairs prior to being inducted in the services of Uncle Sam...

The well known singers of the Slovan singing club will present another of their concerts to the

public on Sunday, February 7 at the S. S. H., Recher avenue under the direction of Mr. John Ivanusch. Vocal selections will be given by the chorus and followed by solos and duets. Mrs. Mary Grill-Ivanusch and Angelo Plesnicar will do a duet as will Mr. Smrdel and Stopar. A solo will be featured by Mrs. Perdan Cahill, teacher of škrjančki singing club. A comic play will also be presented.

American Red Cross Asks for Blood Donations to Save Lives of Service Men
(Continued from page 4)

A mobile unit, operating with the same technique used at Blood Donor headquarters, will be sent out in Cleveland or to suburbs within an eighty-mile radius to any group of 50 or more volunteers in clubs, churches, schools, or industries. Volunteers may apply for appointments by mail, telephone, or in person at 3111 Prospect Avenue, telephone ENdicott 7575. Donors under 21 must have their parents' signed consent.

Financing of the blood donor service will be met through the Red Cross War Fund, now being solicited in Cuyahoga County. Our share in the national fund is one million dollars, 15% of which will be retained locally. All money secured in the present campaign will be used directly for war relief, for service to our armed forces, and to carry out the share the Red Cross is taking in Civilian Defense through its First Aid, Nurse's Aide, and Home Nursing services.

War Fund headquarters are located at 1289 Union Commerce Building, MAIN 3727, with branches at 15021 Detroit Avenue, Lakewood; 13616 Euclid Avenue, East Cleveland; 12525 Cedar Road, Cleveland Heights; and 16627 Kinsman Road, Shaker Heights.

Hey Kiddies, Grotto Circus Here

Cleveland, O. — The first wintry blasts herald the 13th annual Al Sirat Grotto Circus scheduled for Cleveland Public Auditorium, starting Monday, February 2nd to the 14th.

The Grotto will bring back to Cleveland 100 outstanding acts that have thrilled children and adults alike at past performances, and will be the only winter circus in Cleveland this year. Public Hall will again be used for the show.

Plans have been made to bring 50,000 school children to the Grotto Circus free of charge. Every fourth and fifth grade pupil, and orphans in Cleveland will attend the indoor show.

Despite the war, famous acts of the circus have been assembled under one big top. Headlining the show is Captain Terrell Jacobs and his thrilling wild animal act.

Other acts in the 100 act spectacle include The Flying Comets, a whirlwind trapeze act, Reynolds and Donegan, fast skating roller team; Ray Goody repeating the sensation of last year's event, the hair raising "Slide of Life."

The 1942 Grotto Circus also offers Don Francisco, the Roland Tieber Seals, an Aerial Ballet of 100 beautiful girls performing with ballet precision and grace in their "Swinging Ladders" high overhead. No circus is complete without acrobats, wire artists, and mirth making clowns, and Grotto officials have lined up the best of these attractions.

Reserved seats will go on sale January 19th in the lobby of the Union Commerce Bank and Music Hall Box Office. The prices of tickets will be \$1.85, \$1.50, \$1.25 and \$1.00.

JOHN GORNIK JR.

Last Monday night, when the Cleveland City Council proceeded with its organization, the election of the city clerk was the order of business. The question uppermost in the minds of observers was whether or not the three Republican "rebels," who bolted the party the previous Monday night, would continue to act independently or would they return to the party fold and become "regular" again.

The trio decided upon the latter course, with the result that Christian Bannick, Republican, was re-elected to the important post of city clerk.

Mr. Bannick's only opponent was John Gornik Jr., Democratic leader in the 23rd ward, for whom the solid block of Democratic votes in the Council, 14 all together, was cast.

The fact that Mr. Gornik had no opposition within the party ranks is a compliment to him personally, and credit should be given to Councilman Edward Kovacic, who succeeded in winning the minority group in the council for his man.

Mr. Gornik is a young man with a fine education, aggressive and able, and we have no doubt that, had he been elected, the office to which he aspired would be in fully capable and efficient hands.

American Red Cross Asks for Blood Donations to Save Lives of Service Men

For America, Give!

YOUR RED CROSS NEEDS YOU!

Giving blood to save the life of an American service man is the order of the day, as citizens of Greater Cleveland began actual donations of a pint of blood apiece at the Red Cross Blood Donor headquarters, 3111 Prospect Avenue, yesterday.

Greater Cleveland is one of sixteen cities in which the Red Cross is making its appeal for blood, which will in turn be converted into dried plasma, to be used in Army, Navy, and Marine base camps and hospitals and aboard vessels of our fighting fleet.

That the men and women of Cuyahoga County were wholeheartedly behind the new Red Cross volunteer service, probably the most direct way in which civilians can aid the men fighting on the front lines, was evidenced by the volume of donor registrations—approximately 2,000 to date.

There is no discomfort in the actual process, veteran donors say. Modern techniques established through the joint cooperation of the Red Cross and the National Research Council insure the safety of both the donor and the final recipient of the plasma in transfusion.

Blood plasma in its dried form is remarkably adaptable to emergency needs. Gone is the inevitable delay in securing a donor for transfusion, and the attendant need for "typing" the blood. The corpuscles are removed in the process of preparation, and the plasma itself, packaged with a bottle of sterile water, can be administered within approximately five minutes. In its dried form, it can be kept indefinitely without special refrigeration, and can be transported by fast plane or

jolting truck to the scene where it is needed.

Greater Clevelanders from every walk of life and from every social and economic status met on the common ground of patriotic Americans as they were giving of themselves to the Red Cross. Mrs. William G. Mather, Blood Donor volunteer chairman, and members of her committee urged every healthy adult between 18 and 60 to register for donations to insure a steady supply to the Army and Navy.

(Continued on page 3)

IRMA YURETIC MARRIED TO VICTOR GRUDEN

A spinster dinner was given for Miss Irma Yuretic, the daughter of Mr. and Mrs. Anton Yuretic of 1378 E. 52nd St., on January 13 by her co-workers.

She was married today to Mr. Victor Gruden at the Immaculate Conception Church at 10 o'clock. The reception is to take place at Mlynko's Hall on East 79 St. and St. Clair. The bride wore white satin, beaded with pearls, with a fingertip veil. The bride's sister, Rose, the maid-of-honor, wore rose velveteen with a rose velveteen hat. The bridesmaids were Jean Gruden, Mary Yakovac, and Eva Mae Ross. They wore powder blue velveteen with matching hats. The best-man was William Planisek and the ushers were Robert Knezevic, Anthony Yuretic, and Anthony Kramer.

After the wedding reception, the couple will go on a honeymoon trip to Niagara Falls. They will reside at 15107 Hale Avenue. Best wishes for a happy married life! — Mrs. Frank Ostaneck, 1378 East 52 St.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
H. Enderston 6311 - 5312

Here, There & Everywhere

Among the doctors and nurses of the Lakeside Hospital unit, which has been mobilized by the Government for war service and left last Saturday for south to be attached to camp at Fort Jackson, South Carolina, was Miss Julia Mramor, chief nurse at the clinic. Miss Mramor is the daughter of Mr. and Mrs. Frank Mramor, 1523 E. 173rd Street, who already have two sons serving in the Army, one at Camp Shelby, Miss., and the other one at Peterson Field, N. J. ... In sickbed at home is John Pirc, 6305 Glass Ave. ... The Enakopravnost office window is a map of Slovenia, drawn by John Kaucic of Addison Rd., which carries the title, "Slovenia which we must get." The territory marked out is inhabited exclusively by Slovenes, more than half a million of whom, in Primorje and Koroška, were handed over to Italy and Austria (now Germany) after the First World War.

Attorney William O. Vidmar, former assistant police prosecutor, announces the opening of his new office, which is located at 704 Hippodrome ... Last Saturday Miss Elsie Vidmar, 6223 Glass Ave. became the bride of Mr. Rudy Kocjancic, 1246 E. 58th St. ... The Ladies Auxiliary of Slovene National Home in Maple Heights is holding a dance and social tonight to mark its 10th anniversary. ... SNPJ Recreation Farm Board is having a meeting tonight at 7:30 in SNH on St. Clair Ave. ... The Slovan Chorus of Euclid announces the postponement of its concert to February 8. The affair will be held at Slovene Society Home on Recher Ave.

Mr. and Mrs. Ludwig Pevc of E. 78th St. became parents of a baby boy ... Visiting their families, for a few days were Stanley and Eddie Slejko, and Tom and Billy Oblak; they came from New York City, where they are playing in Bob Allen's orchestra. ... The play, "Vražja vdova," given last Sunday by Verovšek dramatic group in Slovene Workmen's Home was well presented and enthusiastically received by the spectators, who practically filled the hall ... A patient at Five Point Clinic is Mrs. Jennie Godina, 19805 Mohawk Ave., who underwent a major operation and is now on road to recovery. ... Hubert Gerchman, son of Mrs. Frances Gerchman, 19212 Abbey Ave., enlisted in U. S. Navy and already entered service at Harris Island, South Carolina.

Mr. and Mrs. George Strainic, 1191 E. 175th St., announce the engagement of their daughter Helen to Staff Sergeant Donald F. Kramer, son of Mr. and Mrs. Frank J. Kramer, 15454 Calcutta Ave., who is stationed at Fort Knox, Kentucky. ... Today Miss Frances Popotnik, 6219 Carl Ave., became the bride of Mr. Anton Kristoff, 1563 E. 173rd St., the marriage ceremony taking place at St. Vitus Church. ... Automobile use stamps, required under new federal law, may be purchased at postal sub-station which is located at Kollander Tourist Office in Slovene National Home on St. Clair Ave. ... Engagement of Miss Alice Popotnik, 6219 Carl Ave., to Mr. Edward Prijatelj, 1137 E. 66th St. was announced a few days ago.

Bowling with the Richman Girls League at Linsz, last Tuesday night, Frances Spik made highest score for the evening with a 189 game and also 511 for three game series. ... Miss Ann Urbas, popular Collinwood

(Continued on page 3.)

ENGLISH SECTION

Carries All Official News of Inter-Lodge League

JANUARY 17, 1942.

Mr. and Mrs. Louis Adamic Guests at the White House

Last Tuesday night, Jan. 13, Louis Adamic, author of currently much discussed book, "Two-Way Passage," and his wife, Stella, were guests at a dinner in the White House.

They were invited by Mrs. Roosevelt, and the original idea seemed to have been for the author and Mrs. Adamic to dine with Mrs. Roosevelt. However, that was changed, and a formal dinner was held, at which the President and British Prime Minister, Winston Churchill were present. Mr. Adamic had an opportunity to talk to both of them.

After dinner, Mr. and Mrs. Adamic, in company with Mrs. Roosevelt, attended a concert of the Philadelphia Symphony Orchestra, which was conducted by Arturo Toscanini.

Infantile Paralysis Campaign Jan. 20-30

Attend the Annual Roosevelt Birthday Ball in Your Community!

Postmaster M. F. O'Donnell, gen. chairman of the Cuyahoga County Chapter of the National Foundation for Infantile Paralysis, Inc., announced yesterday that Richard L. Kroesen, Cuyahoga County commander of the American Legion, has been named campaign chairman of the Infantile Paralysis Campaign to take place in Cleveland January 20 to 30.

Initial plans call for a campaign kick-off dinner at Hotel Hollenden, January 14, the campaign to continue until January 30 which is President Roosevelt's sixtieth birthday.

This campaign will mark the ninth year in which the President's birthday anniversary has been celebrated throughout the country with parties, festivals and other events to raise money for a national infantile-paralysis eradication campaign.

President Roosevelt has already proclaimed a need for the continuation of this work in the war emergency as a means for safeguarding health and preventing epidemics which might weaken national production.

Postmaster O'Donnell pointed out to those attending the meeting that increased funds in Cuyahoga County were necessary this year because of the fact that one hundred and ninety-five cases of infantile paralysis were reported in 1941 as compared with forty-two cases in the county in 1940. He also stated that within the next week the committee would receive a report of activities consummated with the funds collected in the 1941 campaign.

The Quickest, Surest Way YOU Can Help Win This War ...

Buy Defense BONDS—STAMPS Now!

Slovene School

New students are invited to join the Slovene Class held every Thursday evening at 7:30 at the Slovene National Home, Room 3.

Young men and women of Slovene descent are urged to avail themselves of this opportunity to learn the language and culture of their ancestors, by attending this class once a week. Kindly register with Antoinette Kennick by telephoning Henderson 2383, or at the school.

Important Date!

The Maccabees, Cleveland Red Jackets are sponsoring a dance appropriately named the "V Hop." It has been so named in accordance with the times and also in accordance with their victorious winning of first prize in a competition drill at Detroit, Michigan, this past summer.

It is your Victory Hop as well as theirs, so, why don't you hepcats, and all you other dancers too, help them celebrate it on Friday, January 23, 1942. The admission is 35c and you will dance to the music of Johnny Pecon and his orchestra. — Jean Dolenc.

RANDOM REMARKS

By George W. Sanford

"Too much, too soon," is the new cry in waging war against the Axis. To bring this about the President has created a one-man control of wartime industrial production in the United States with Donald M. Nelson in charge to make all final decisions and report only to the President.

Mr. Nelson is now the supreme director of the industrial program and general supervisor of all production agencies. His decisions as to questions of procurement and production will be final. One of his less pleasant duties will be the restriction of the production of peacetime goods, as at least one half of all production will now go into shattering the Axis powers.

Hannibal on the banks of the Mississippi River, in Missouri was Nelson's birthplace. Like many another American boy he worked his way through the University of Missouri with the usual jobs of tending furnaces and waiting on tables, and the less usual ones of grading chemistry papers and even, in his last year, teaching chemistry to freshmen. He graduated in 1911 and began to look ahead to a life spent in teaching chemistry. Soon he found himself as an assistant in the chemical laboratory of Sears, Roebuck and Company. He was promoted to the managership of the men's and boys' clothing department and five years later found himself assistant in the general merchandising office. At that time he married. In 1930 he was made general merchandise manager and in 1939 became executive vice-president and chairman of the executive committee.

His associates at Sears and Roebuck say you could set your watch by his movements. He was at his desk every morning at 7:30 and most of his move-

(Continued on page 3)

Cankar Players Will Present Comedy in English Next Sunday

Sunday, January 25th, the Ivan Cankar players are going to present a three act comedy entitled "Bachelor Buddies." It will be the second English play given by the club in 23 years.

The cast is small but what they don't get into is everybody's business!

"Bachelor Buddies" is riotous! You've heard about mix-ups, love triangles, heartaches and heartbreaks—well, this play has them all—plus some more.

It is a story of three young fellows rooming together in New York City, sharing their money (when they have it), and console and encourage each other's love affairs.

The three boys are all of a completely different personality. Remorse is the lady killer who is just oozing with conceit; Dick is the type that'll razz you to

death, and Ray, who is naive, is the quiet one who is the peace maker and acts go-between.

The feminine touch was added by Connie, the socialite, and Mopups, the clever girl who is secretly in love with Dick. Two other lovable characters are Mr. and Mrs. Pecon who own the rooming house where the boys live.

The story is quite appropriate, as it takes place during the war and the boys are being called to the front.

New scenery has been specially for this play by Braithwaite, and the play being directed by Rudolf Widmar.

Admission to the play is 35c and to just the dance 35c by Johnny Pecon's orchestra.

Patriotic Beverly-- American Legion News

Lake Shore Post No. 100
By John Wenzel, Jr.

On January 7, 1942, Joe Mihelich, one of our star members, was named

Civil Service Commission Mayor's schedule. Also this appointment

to bring some criticism editorial published by a town paper, which, may add, was unjust in condemning a person before he performs his services. The editorial also shows that he lacks diplomacy. Knowing L. Mihelich and his past which is an open book, his appointment he "I shall endeavor to do the job possible"—we know he will strive with all his merit commendation.

In conclusion, the mayor of both the Post and the liary at this time extending sincerest congratulations the best of health to the appointed Commissioner.

News About Town

By Elsie M. Desmond

St. John's No. 71, American Fraternal Union lodge will be held tomorrow, January 18 at 9:00 a. m. Slovenian Home, Holmes Ave. Our young and old are all invited to attend. It will be the first meeting year with the new and old officers taking their

Dance dates: The first is the President's Ball for infantile paralysis... the one being held Friday, January 31 at the S. N. H. with several chetras providing music for a variety program. So make point to attend now... Dance to be sponsored by the predrek lodge Saturday, Jan. 31 at the S. S. H. on Forest Avenue with Vadal's orchestra... and Sunday, February 1 Blue-ettes Dance with Pecon's orchestra at Holmes Hall.

Again, the Modern Crusade lodge, is preparing a joyable evening for its friends. Yes, it will be with music to two orchestras Johnny Pecon's and Mickelance's, to be held Saturday, February 7 in both halls Slovenian Workmen's Waterloo Road. So what seeing "you" there?

(Continued on page 3)

Continuation of English Section on Page 3

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
722 EAST 185th ST.
KENmore 1166

Beros Studio

For Fine Photographs
6116 ST. CLAIR AVE.
New and Modern — Call:
EN 0670
for an Appointment To-Day